

Maakunnan liitot, kunnat ja hyvinvointialueet yhteistyössä

Taustamateriaali

Kesäkuu 2025

Johdanto

- Kunnilla, maakunnan liitoilla ja hyvinvointialueilla sekä niiden yhteistyöllä on suuri merkitys alueen elinvoimalle. Yhteistyön kokonaisuuteen ei kuitenkaan ole hyvinvointialueuudistuksen ensimmäisinä vuosina kiinnitetty kansallisella tasolla merkittävästi huomiota.
- Yhteistyön tilanne vaihtelee runsaasti alueittain. Osalla alueista kunnat, maakunnan liitto ja hyvinvointialue ovat tiiviissä yhteistyössä ja osalla alueista yhteistyörakenteita ja –perinteitä ei juurikaan ole tunnistettavissa.*
- Tässä julkaisussa tarkastellaan yhteistyön lähtökohtia ja toteuttamista lainsäädännön näkökulmasta: mitä lainsäädäntö edellyttää ja mitä se toisaalta yhteistyön osalta mahdollistaa. Lisäksi julkaisussa esitellään hyviä käytänteitä yhteistyöstä.
- Julkaisu on laadittu kuntien, maakunnan liittojen ja hyvinvointialueiden käyttöön ja tavoitteena on sen avulla lisätä tietämystä yhteistyön kokonaisuudesta ja mahdollisuuksista sekä näin tukea kuntien, maakunnan liittojen ja hyvinvointialueiden hyvää yhteistyötä alueellaan.
- Julkaisu on laadittu osana kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö ja yhdyspinnat –projektia, jota toteuttaa Kuntaliitto ry ja Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy. Projektia rahoittaa lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö.

Sisältö

- Kuntien, hyvinvointialueiden ja maakunnan liittojen tehtävät ja yhteistyö
 - Strateginen suunnittelu
 - Neuvottelumenettelyt
 - Valtionhallinnon toteuttama ohjaus ja kehittäminen
 - Yhteistyösopimukset
 - Suunnitelmavelvoitteet
 - Yhteistyörakenteet
 - TE24-uudistus ja työllisyysalueet osana yhteistyötä
 - Ammatillisen koulutuksen järjestäjät yhteistyökumppaneina alueilla
 - Strategisen tason tietopohja ja tilannekuva
- Hyvät käytänteet alueilta
 - Pohjois-Karjala
 - Päijät-Häme
 - Keski-Suomi

Kuntien, maakunnan liittojen ja hyvinvointialueiden tehtäviä

Kunnat

Varhaiskasvatus
Esi- ja perusopetus
Lukio- ja ammatillinen koulutus
Vapaa sivistystyö
Kulttuuri-, liikunta ja nuorisopalvelut
Yhdyskuntatekniikka ja ympäristö
Elinkeinot ja työllisyys
Työvoimapalvelut
Maankäyttö, asuminen ja liikenne

Hyvinvointialueet

Terveystieteiden tutkimuskeskus
Sosiaalihuolto
Pelastustoimi

Maakunnan liitot

Alueiden kehittäminen
Aluesuunnittelu (maakuntakaavoitus)

Alueen yhteinen edunvalvonta ja muut
maakunnan kuntien yhdessä sopimat
tehtävät

Yhteisenä tavoitteena hyvinvoivat asukkaat ja elinvoimaiset kunnat ja alueet

HYVIL KUNTA
LIITTO

Lainsäädäntöön perustuva strateginen suunnittelu

Kunnat	Hyvinvointialueet	Maakunnan liitot
Kuntalaki (410/2015) 37 § Kuntastrategian tekeminen Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 § Strateginen suunnittelu, väestön elinolojen, hyvinvoinnin ja terveyden seuranta; hyvinvointikertomus ja –suunnitelma, hyte-yhteistyö alueen eri sektorien toimijoiden kanssa, hva:n tukeminen hyte:ssä asiantuntemuksellaan, järjestöjen toimintaedellytysten ja vaikutusmahdollisuuksien tukeminen sekä ns.hyte-neuvotteluihin osallistuminen (7 §)	Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 41 § Hyvinvointialuestrategian tekeminen Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 7 § Strateginen suunnittelu, päätöksenteon arvioitujen vaikutusten huomiointi liittyen ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin, hyvinvointikertomus ja –suunnitelma, hyte-yhteistyö alueen eri sektorien toimijoiden kanssa, kuntien tukeminen hyte:ssä asiantuntemuksellaan, järjestöjen toimintaedellytysten ja vaikutusmahdollisuuksien tukeminen sekä ns. hyte-neuvotteluihin osallistuminen 22§ Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen valtakunnalliset tavoitteet 24§ Sosiaali- ja terveysministeriön neuvottelut 11§ Palvelustrategia Laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021) 8§ Pelastustoimen valtakunnalliset strategiset tavoitteet 3§ Pelastustoimen palvelutasopäätös	Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021) 2§ Alueiden kehittäminen on valtion, maakunnan liittojen, kuntien ja muiden toimijoiden vuorovaikutukseen perustuvaa hallinnonalojen välistä yhteistyötä ja monialaista toimintaa, joka perustuu kansallisiin ja alueiden erilaisiin vahvuuksiin ja tarpeisiin 25§ Maakunnan liitto laatii maakunnan pitkän aikavälin strategisiin linjauksiin perustuvan maakuntaohjelman, jossa tarkennetaan maakunnan aluekehittämiseen liittyviä tavoitteita ja niiden toimeenpanoa 26§ Maakunnan alueella toimivien viranomaisten tulee ottaa toiminnassaan huomioon maakuntaohjelma ja edistää sen toteutumista. Viranomaisten on pyydettävä maakunnan liitolta lausunto sellaisista suunnitelmista ja toimenpiteistä, jotka poikkeavat maakuntaohjelmasta ja saattavat heikentää palvelujen saatavuutta, työllisyyttä ja elinvoimaa alueella

Lakisääteiset neuvottelumenettelyt kuntien, hyvinvointialueiden ja maakunnan liittojen välillä

Kunnat

Laki hyvinvointialueesta (611/2021)

14§ Hyvinvointialueen ja kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Tulee sopia ainakin yhteistyön edellyttämistä yhteistoimintarakenteista, toimintamalleista ja yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)

7§ Kunnilla on velvollisuus osallistua hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluihin

Hyvinvointialueet

Laki hyvinvointialueesta (611/2021)

14§ Hyvinvointialueen ja kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Tulee sopia ainakin yhteistyön edellyttämistä yhteistoimintarakenteista, toimintamalleista ja yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)

7§ Hyvinvointialueella on velvollisuus osallistua hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluihin

Maakunnan liitot

Laki hyvinvointialueesta (611/2021)

14§ Hyvinvointialueen ja kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Maakunnan liitto voi osallistua neuvotteluihin

Valtionhallinnon ohjaus ja kehittäminen: kunnat, hyvinvointialueet ja maakunnan liitot

Kunnat	Hyvinvointialueet	Maakunnan liitot
Kehittämiskeskustelu (Alueidenkäyttölaki 132/1999, 8 §) Kunnan ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kesken käydään vähintään kerran vuodessa kehittämiskeskustelu, jossa käsitellään kunnan alueiden käytön suunnitteluun ja sen kehittämiseen, vireillä oleviin ja lähiaikoina vireille tuleviin merkittäviin kaava-asioihin sekä kunnan ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen yhteistyöhön liittyviä kysymyksiä Alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut (Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 380/2023, 23 §) Työ- ja elinkeinoministeriö ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus käyvät säännöllisesti alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut työvoimaviranomaisten kanssa. Keskusteluihin voi osallistua myös muita työllisyyden edistämisen kannalta tarpeellisia tahoja	Neuvottelut hyvinvointialueen kanssa (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 13 § 5.7.2024/468) Valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja sisäministeriö neuvottelevat yhdessä vuosittain hyvinvointialueen kanssa hyvinvointialueen järjestämisvastuuseen kuuluvien tehtävien toteuttamisesta ja hyvinvointialueen taloudenhoidosta valtiovarainministeriön yhteensovittamana	Alueiden kehittämiskeskustelut (Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 756/2021, 27 §) Valtioneuvoston ja alueita edustavien tahojen on keskusteltava säännöllisesti alueiden kehittämisen tavoitteista ja niiden toimeenpanosta. Keskustelut perustuvat aluekehittämispäätökseen, maakuntaohjelmiin ja aluekehityksen tilannekuvaan. Keskusteluja koordinoi työ- ja elinkeinoministeriö. Alueilla keskusteluihin valmistautumisesta vastaavat maakuntien liitot

7

Valtion aluehallinnon toimijoiden valvonta- ja neuvontatehtävät alueella

HYVIL

KUNTA LIITTO

Yhteistyösopimukset yhteistyön tukena

Kunnat	Hyvinvointialueet	Maakunnan liitot
• Strategiset yhteistyösopimukset hyvinvointialueen ja maakunnan liiton kanssa (vapaaehtoisia) • Yhdyspinta/palvelukohtaiset yhteistyösopimukset hyvinvointialueen ja mahdollisesti myös muiden toimijoiden kanssa (vapaaehtoisia), huom. Työllistymisen monialaisen edistämisen yhteistyösopimus ”TYM-sopimus” työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen ja Kelan välillä lakisääteinen	• Strategiset yhteistyösopimukset kuntien ja maakunnan liiton kanssa • Yhdyspinta/palvelukohtaiset yhteistyösopimukset hyvinvointialueen ja mahdollisesti myös muiden toimijoiden kanssa (vapaaehtoisia) huom. Työllistymisen monialaisen edistämisen yhteistyösopimus ”TYM-sopimus” työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen ja Kelan välillä lakisääteinen	• ALKE-keskustelut toteutetaan vuosittain. Keskustelujen lopputuloksena on asiakirja, jossa kuvataan valtioneuvoston ja alueen näkemys Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021) 28§: ..."voidaan laatia yhteistyösopimuksia valtion, maakunnan liiton, kunnan ja (...) muiden tahojen kanssa." Maakunnan liittoa tulee kuulla sopimuksen valmistelussa. Käytännössä liitto on usein mukana MAL-sopimuksissa, ekosysteemisopimuksissa ja osassa maakuntia hyvinvointialueiden strategisissa yhteistyösopimuksissa.

Kuntien, hyvinvointialueiden ja maakunnan liittojen välisten sopimusten lisäksi yhteistyöhön liittyviä ja siihen vaikuttavia sopimuksia tehdään myös kuntien kesken, hyvinvointialueiden kesken ja maakunnan liittojen kesken. Kunnat, hyvinvointialueet ja maakunnan liitot tekevät sopimuksia vaihtelevasti myös monien muiden toimijoiden kanssa. Sopimuksia tehdään viranomaisten välillä sekä eri sektorin toimijoiden kanssa.

Suunnitelmavelvoitteet yhteistyön näkökulmasta

- Kunnilla, hyvinvointialueilla ja maakunnan liitoilla on erilaisia lakisääteisiä suunnitelmavelvoitteita toimintaansa liittyen
- Lisäksi organisaatioissa tehdään suunnitelmia, joilla ei ole varsinaisesti lainsäädännöllistä perustetta
- Lakisääteisiä suunnitelmia tehdään yksilökohtaisesti, toimipaikkakohtaisesti, palvelun järjestäjäkohtaisesti tai organisaatiokohtaisesti ja niillä voi olla sidonnaisuuksia eri organisaatioiden välillä.
- Saman maakunnan alueella voi olla useita erilaisia suunnitelmia samoista asiakokonaisuuksista
- Organisaatiot voivat tehdä osin yhteisiä suunnitelmia
- Lainsäädännössä on jonkin verran yhteistyövelvoitteita kuntien (sis. työvoimaviranomaisten), hyvinvointialueiden ja maakunnan liittojen suunnitelmien yhteensovittamisesta
- Maankäytön suunnittelun osalta maakunnan liittojen ja kuntien rooli keskeinen myös hyvinvointialueen toimintaedellytysten näkökulmasta

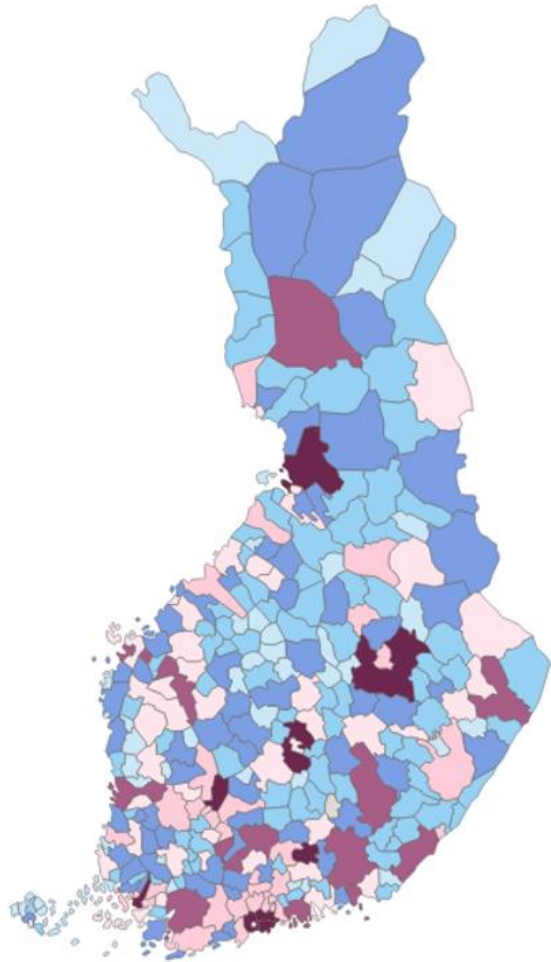

Lakisääteisiä suunnitelmavelvoitteita yhteistyössä

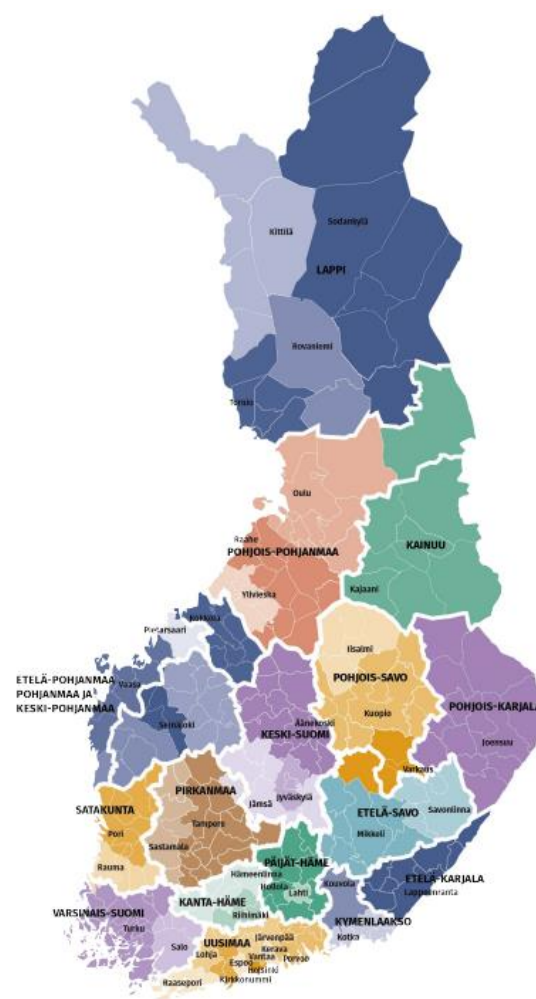
Kunnat	Hyvinvointialueet	Maakunnan liitot
Organisaatiotasoiset	Orgnisaatiotasoiset	Organisaatiotasoiset
Yleis- ja asemakaavat	Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma	Maakuntakaava
Hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, jossa neuvolasuunnitelma ja alueellinen opiskeluhuollon suunnitelma	Liikennejärjestelmäsuunnitelma
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma	Opetussuunnitelma Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma	Ilmastosuunnitelma
Opiskeluhuollon suunnitelma	Omaavontasuunnitelma	Merialuesuunnitelma
Kotoutumisen suunnitelmat	Varautumis- ja valmiussuunnitelma	
Ikääntyneiden toimintakyvyn suunnitelma		
Varautumis- ja valmiussuunnitelma		
Yksilötasoiset	Yksilötasoiset	
Aktivointisuunnitelma	Aktivointisuunnitelma	
Monialainen työllistymissuunnitelma	Monialainen työllistymissuunnitelma	
Lääkehoitosuunnitelma	Lääkehoitosuunnitelma	

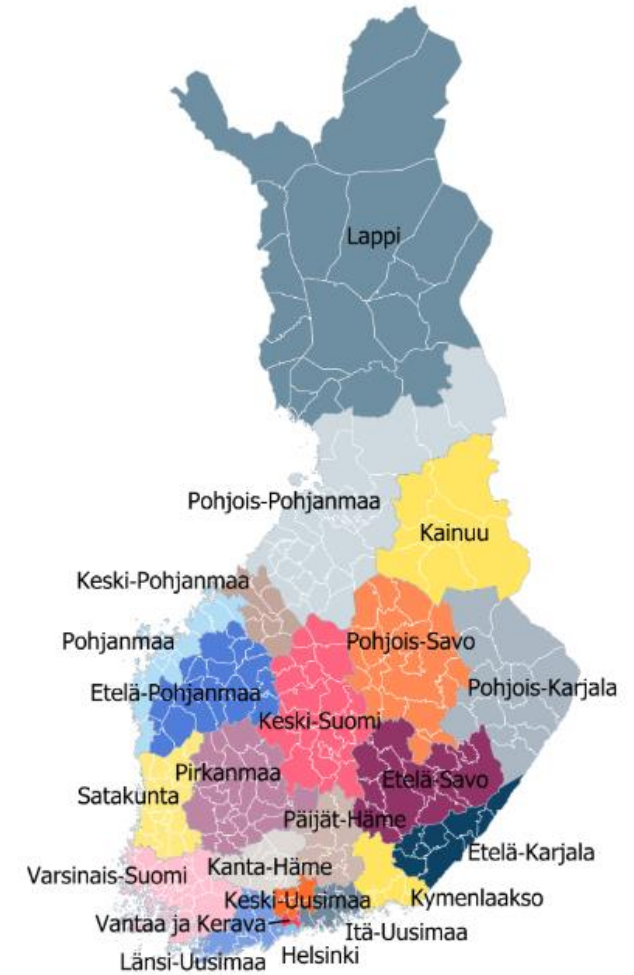
Hallinnolliset rajat vaikuttavat yhteistyön rakentamiseen

308 kuntaa

45 työllisyysaluetta

21+1 hyvinvointialuetta ja 18
maakunnan liitto

HYVIL KUNTA
LIITTO

TE24-uudistus: työvoimaviranomaisten, hyvinvointialueiden ja maakunnan liittojen yhteistyö

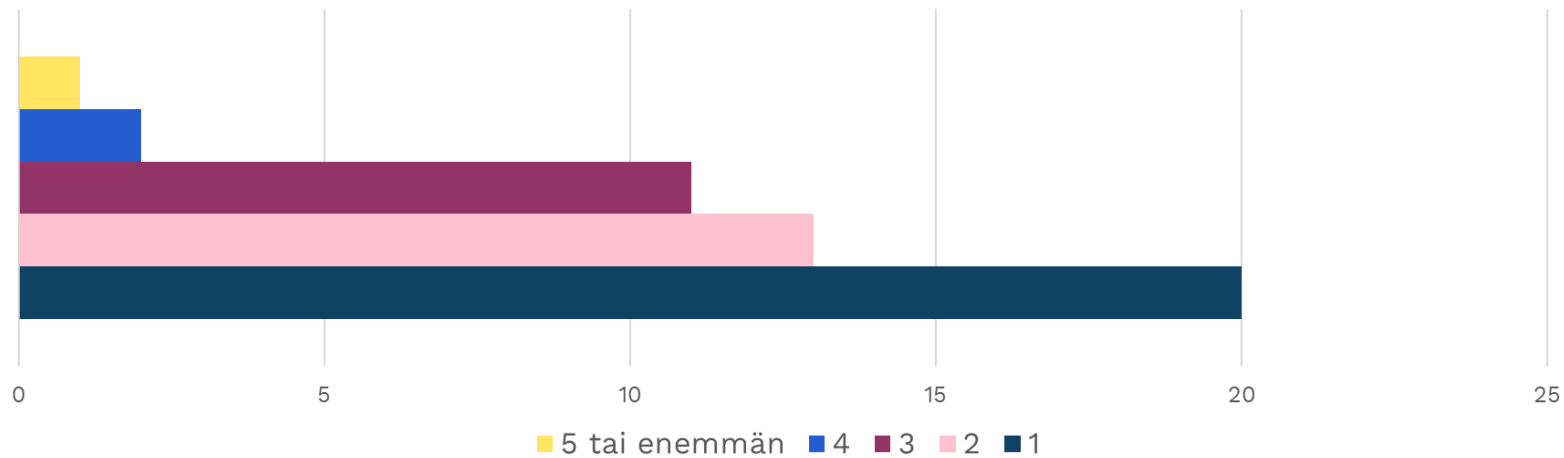
- **Työvoimaviranomaisten tulee tehdä** julkisten työvoimapalvelujen toimeenpanossa, suunnittelussa ja kehittämisessä **yhteistyötä** keskenään sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY), elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA), hyvinvointialueiden, Kansaneläkelaitoksen ja muiden viranomaisten, koulutuksen järjestäjien, työelämän järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa. (Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä 9 § 380/2023)
- Työvoimapalvelut on osa jokaisen kunnan toimintaa – työllisyysalueet toimivat järjestämisvastuullisena työvoimaviranomaisena
- Maakunnan liittojen rooli työllisyyden edistämisessä vaihtelee alueittain. Maakunnan liitoilla voi olla mm. tiedon tuottamiseen ja ennakointiin sekä äkillisiin rakennemuutoksiin liittyviä tehtäviä.
- Lisäksi lakisääteistä:
 - *Neuvotteluihin liittyvä velvoite (Laki hyvinvointialueesta (611/2021 14 §)*
 - *Palvelujen saatavuuteen, hyteen ja asiakkaiden palvelujen yhteensovittamiseen liittyvät velvoitteet (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä pykälät 4, 6-7 ja 10)*
 - *Kotoutumista edistävien palvelujen yhteensovittamisen velvoite (Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023 47 §)*
 - *Työllistymistä edistävä monialaisen tuen yhteistoimintamalli ja nuorten monialaisen tuen yhteispalvelu. Yhteistyö työvoimaviranomainen, hyvinvointialue ja Kela (Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä 382/2023)*

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät yhteistyökumppanina alueilla

- Suomessa on vuonna 2025 yhteensä 133 ammatillisen koulutuksen järjestäjää, joista
 - 8 on kuntia
 - 33 kuntayhtymää
 - loput yksityisomisteisia, joista kuitenkin 6 kuntaomisteista osakeyhtiötä
- Kuntaomisteisten volyymi on noin 80% kokonaisuudesta, lähes kaikki kunnat järjestävät ammatillista koulutusta – ei kuitenkaan lakisääteinen tehtävä
- Maakunnan liitoilla on tehtävänä mm. tehdä yhteistyötä korkeakoulujen ja **koulutuksen järjestäjien kanssa maakunnan aluekehittämistavoitteiden huomioon ottamiseksi**
- Hyvinvointialueet ovat keskeinen yhteistyötaho myös koulutuksen järjestäjille, jotka kouluttavat merkittävän määrän työvoimasta heille. Hyvinvointialueet myös vastaavat opiskelijaterveydenhuollon palveluista.

Työllisyysalueiden määrä ammatillisen koulutuksen järjestäjien omistajakuntien alueella

Työllisyysalueet ovat keskeinen yhdyspinta ammatillisen koulutuksen järjestäjille. Yhteisenä tavoitteena on varmistaa osaavan työvoiman saatavuus työnantajille sekä huolehtia korkeasta työllisyysasteesta. Yhteistyön malleja haastaa, mikäli järjestäjän alueella on useampi työllisyysalue.

N = 46

Yhteistyön suunnittelun aikajänne

Strategisen tason yhteistyöhön ja sen johtamiseen tarvittava tieto.

Nykyhetki

Nykytila

Lähitulevaisuus

Suunnitelmakausi
~2027

Pitkä tähtäin

Visiokausi
2040/2050

Keskustelua siirrettävä nykyhetkestä tulevaisuuteen

Elinvoimaiset
alueet

HYVIL KUNTA
LIITTO

Tarvittava strategisen tason tietopohja riippuu alueilla valituista yhteistyön osa-alueista: esimerkkikokonaisuus teemoista

Olemassa oleva perustieto ja sen hyödyntäminen: tilasto-keskus yms.

**ALUEEN
ELINVOIMA,
TYÖLLISYYS**

**HYVINVOINNIN JA
TERVEYDEN
EDISTÄMINEN**

**VARAUTUMINEN
JA TURVALLISUUS**

**PALVELUVERKKO,
MAANKÄYTTÖ,
ASUMINEN JA
LIIKENNE**

**SIVISTYS- JA
SOTE-PALVELUT**

**MUU TEEMA/
PAINOPISTE?**

Ennakointi-
tieto,
väestö-
ennusteet:
Sitra ym.

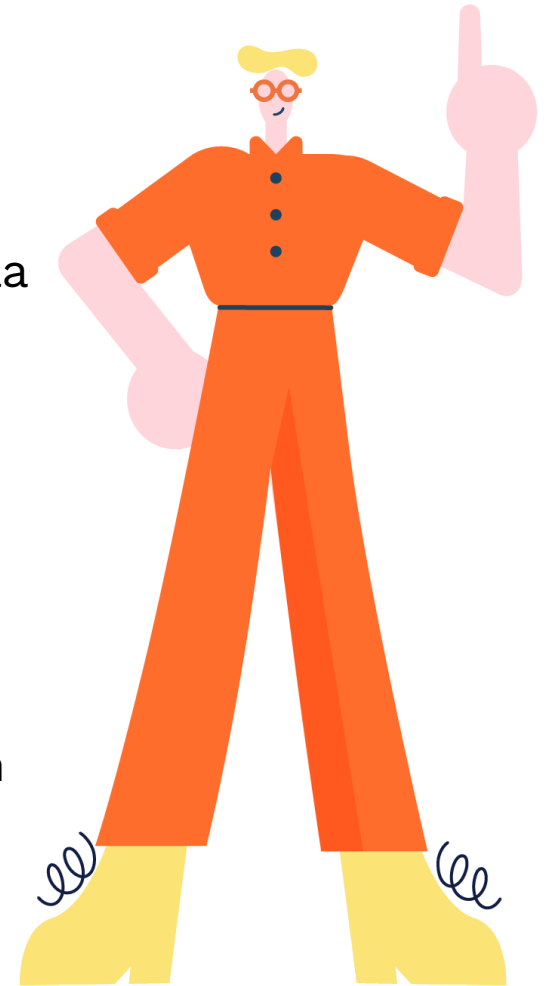

Perustiedot teemoista **johdon yhteistyöhön** – ilmiöiden tunnistaminen ja yhteinen keskustelu –toiminnan suuntaaminen

Yhteistyön tulevaisuuden näkymiä?

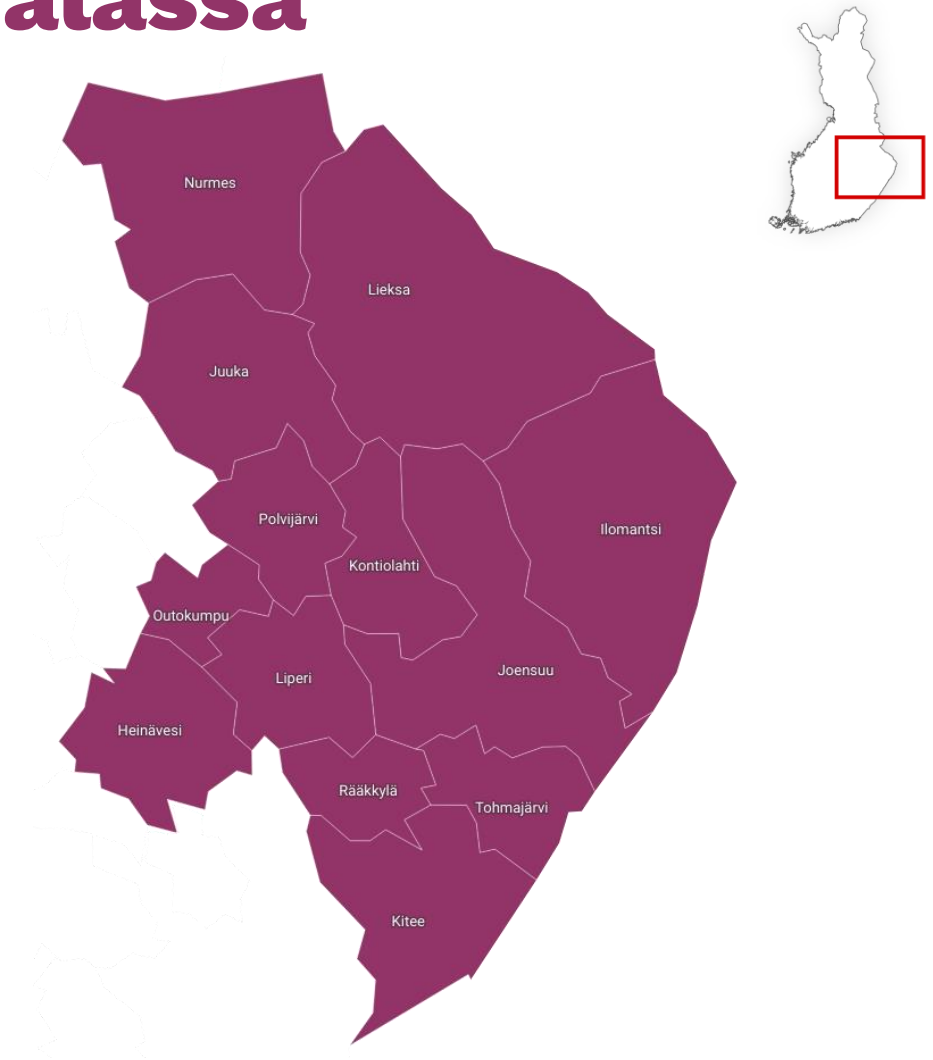
- Kuntien, hyvinvointialueen ja maakunnan liiton yhteistyölle on syntynyt erilaisia rakenteita ja toimintakäytänteitä alueille. Yhteistyö on myös edennyt ja kehittynyt alueilla vaihtelevasti.
 - Yhteistyö ja sen kehittäminen vaativat erityisesti alkuvaiheessa toimijoilta resursseja. Pitkällä aikavälillä yhteistyö kuitenkin tehostaa toimintaa ja mahdollistaa entistä vaikuttavampien palvelujen tuottamisen yhteisillä asukkaille.
 - Uudistusten tavoitteita ei kukaan toimija voi saavuttaa yksin – ne alueet pärjäävät, jotka rakentavat vaikuttavaa yhteistyötä eri toimijoiden välille ja onnistuvat uudistamaan toimintaa yhdessä.
- Hyvinvointialueuudistus ja TE24-uudistus ovat muuttaneet alueellisten toimijoiden yhteistyön kenttää merkittävästi.
 - Strategisen yhteistyön johtamisesta/strategisesta suunnittelusta on tärkeää käydä alueilla keskustelu sekä sopia, mitkä ovat eri toimijoiden roolit yhteistyössä.

Hyviä yhteistyökäytänteitä alueilta

Maakunnan liitto, hyvinvointialue ja kunnat yhteistyössä Pohjois-Karjalassa

- 13 kuntaa: Joensuu, Ilomantsi, Kontiolahti, Lieksa, Nurmes, Juuka, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi, Kitee, Tohmajärvi, Rääkkylä ja Heinävesi.
- Asukkaita noin 160 000
- Ennen hyvinvointialueuudistusta vuosina 2017-2022 toimi Siun soten kuntayhtymä
- 1 työllisyysalue, johon kuuluvat kaikki 13 kuntaa. Vastuukuntana Joensuu.

Karttapohja: Maanmittauslaitos
Kartta: Mli/2025-06

Moninaista yhteistyötä Pohjois-Karjalassa – kaikessa mukana kunnat, hyvinvointialue ja maakunnan liitto

- Alueella on tehty strateginen [yhteistyösopimus](#) yhteistyön tueksi
 - Sovitaan strategisen ja operatiivisen tason yhteistyöstä
 - Kuvattu yhdyspintarakenteet ja toimintamallit
 - Sovittu työnjako (erillinen vastuunjakotaulukko) ja tiedonkulku.→ sopimus muokattavana, uusi sopimus voimaan syksyllä 2025. Muutoksena: hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lakisääteiset neuvottelut käydään jatkossa kuntien koolle kutsumissa hyte-ryhmissä, joissa kuntien ja hv-alueen lisäksi edustajat järjestöistä, seurakunnista ja elinkeinoelämästä.
- Alueella on maakunnan [hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelma](#), joka sisältää yhteiset hyte-työn painopisteet, tavoitteet ja arvioinnin. Kaikki toimijat käyttävät hyte-suunnitelmissaan samoja painopisteitä ja tavoitteita. Seuranta tehdään alueellisissa hyte-koordinaattoreiden kokouksissa sekä hyte-foorumeissa.
- Alueella on myös yhteinen [kulttuurihyvinvointisuunnitelma](#).

- Asiantuntijat osallistuvat maakuntaohjelman laatimiseen, seurantaan ja arviointiin sekä kehittävät yhteistyömuotoja.
- Yhteistyöryhmät: Kuntajohtajakokoukset, Hyvinvointiryhmä, Järjestöasiainneuvottelukunta, Kulttuurihyvinvointi, alueellinen koordinaattoriverkosto, työllisyyden ekosysteemi (johtoryhmä ja työryhmät), Pohjois-Karjalan valmiusryhmä (pelastuslaitos), ELOO-ryhmä (ELY-keskus).
- Alueen toimijat järjestävät yhteisiä tilaisuuksia: valtuutettujen perehdytysinfot, järjestöfoorumit, kuntakierrokset, hyte-foorumit.
- Nuorisovaltuustosta hyvinvointialueella ja maakuntaliitolla yhteistyösopimus: Nuorten ohjaajat molemmista, toiminta suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä. Yhteistyötä ja tapahtumia mm. nuorison hyvinvointia kartoittavien koulukierrosten yhteydessä, kiusaamiskampanja, Itä-Suomen nuorisofoorumi.

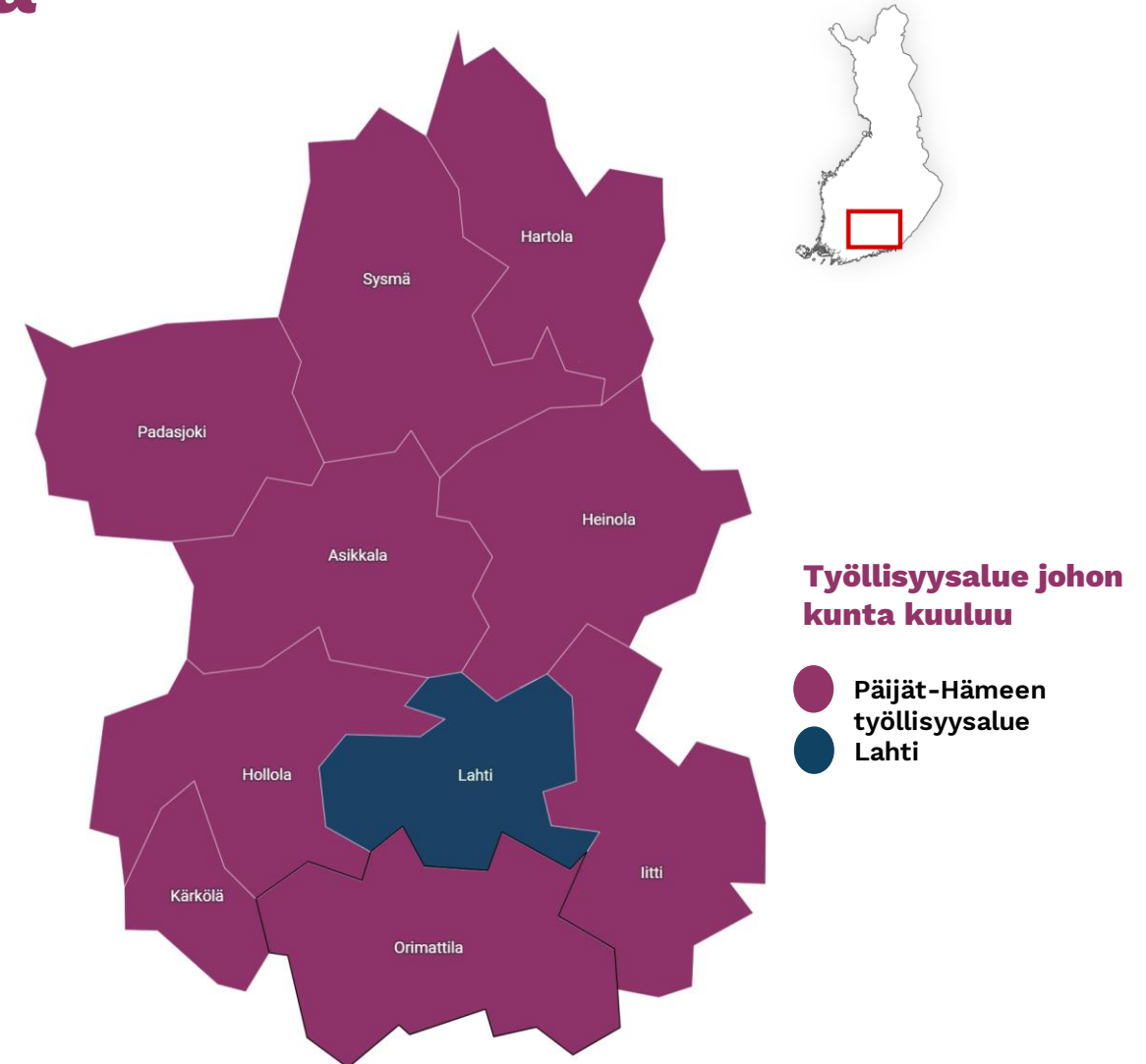
Lisätietoja Pohjois-Karjalan yhteistyöstä:

Yhteyshenkilö Maarita Mannelin (P-K hva) maarita.mannelin@siunsote.fi,

Mari Nupponen (PK-MKL) mari.nupponen@pohjois-karjala.fi

Maakunnan liitto, hyvinvointialue ja kunnat yhteistyössä Päijät-Hämeessä

- 10 kuntaa: Lahti, Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Orimattila, Padasjoki ja Sysmä.
- Asukkaita noin 200 000
- Taustalla pitkäjänteinen työ. Ennen hyvinvointialueuudistusta vuosina 2017-2022 toimi Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä. Johon kuului alueen kuntien lisäksi myös Pukkila ja Myrskylä.
- 2 työllisyysaluetta: Lahden ja Päijät-Hämeen (9 kuntaa vastuukunta Hollola) työllisyysalueet.

Yhteistyötä Päijät-Hämeessä

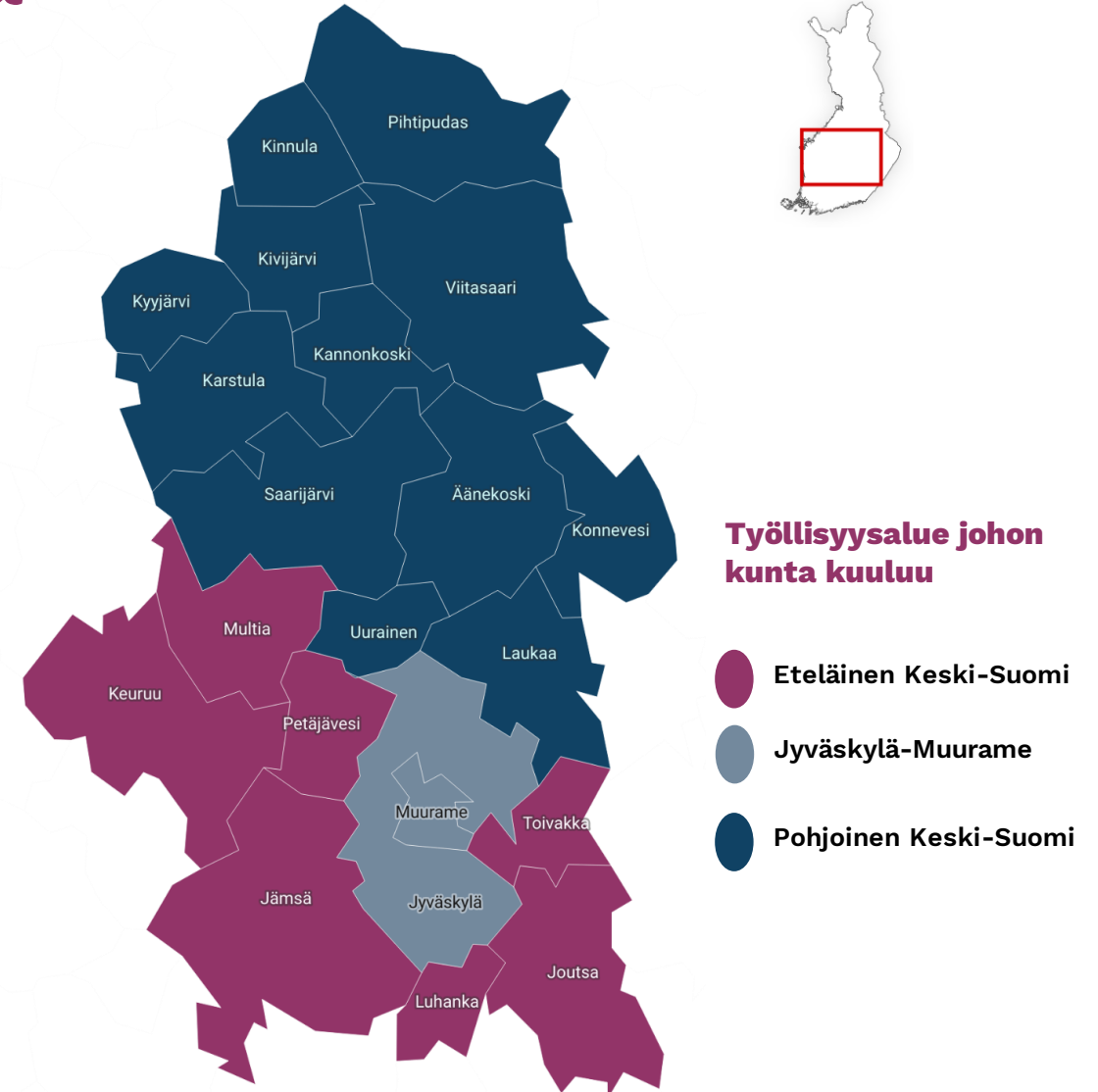
- Alueella on tunnistettu, että asioiden hoitaminen kokonaisvaltaisesti edellyttää yhteistyötä
 - Hyvinvointialueen, maakunnan liiton ja kuntien välinen [yhteistyöpöytäkirja](#) laadittu.
 - Yhteistyötä tehdään neljällä toisiaan täydentävällä tasolla: strategisen tason foorumilla, puheenjohtajafoorumilla, taktisen tason foorumeilla sekä operatiivisen tason foorumeilla.
 - Yhteistyö on johdon välillä tiivistä ja hyvinvointialuejohtaja osallistuu mm. säännöllisesti maakunnan kuntajohtajienkokouksiin
 - Kuntien, maakunnan liiton, hyvinvointialueen ja järjestöjen yhdyspintayhteistyön edistämistä varten on luotu yhdyspintaneuvottelukunta ja nimetty yhteyshenkilöt.
- Maakunnan liitto mukana laatimassa mm. työllisyyden edistämisen ohjelmaa ja Liikkuva Päijät-Häme ohjelmatyötä.
 - Tavoitteena liittää seuranta ja raportointi vahvemmin osaksi yhteistyörakenteita sekä tunnistaa yhteiset strategiset tavoitteet ja toimenpiteet.

Lisätiedot:
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Ville Majala, ville.majala@paijatha.fi

Maakunnan liitto, hyvinvointialue ja kunnat yhteistyössä Keski-Suomessa

- 22 kuntaa: Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kyyjärvi, Laukaa, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski.
- Asukkaita yli 270 000
- 3 työllisyysaluetta: Jyväskylä-Muuramen työllisyysalue, Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue (13 kuntaa, vastuukunta Äänekoski) ja Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalue (8 kuntaa, vastuukunta Jämsä)

Maakunnan liitto, hyvinvointialue ja kunnat yhteistyössä Keski-Suomessa

- Hyvinvointialueen, maakunnan liiton ja kuntien välillä yhteistyösopimus
 - Keski-Suomi oli ensimmäinen alue, joka laati yhteistyösopimuksen
 - Sopimuksessa raamit ja rakenne yhteistyölle
 - Kumppanuus myös mm. tietoyhteistyölle
 - Yhteisen vuoropuhelun areenat olemassa
 - Yhteistyötä tehty alueella eri toimijoiden strategiaprosesseissa
- Keski-Suomen liitolla keskeinen rooli yhteistyössä tarvittavan tiedon seulomisessa, visualisoinnissa ja analysoinnissa
 - Tilasto- ja ennakointitiedon –sivusto
 - Säännölliset tietokatsaukset
 - Elinvoiman kokonaiskuva muodostuu moninaisesta aluetiedosta
 - Väestö, alue- ja kuntatalous, elinkeinot ja yritystoiminta, työllisyys, osaaminen, terveys ja hyvinvointi sekä ympäristö ja ilmasto

Lisätiedot:
Kirsi Mukkala,
kirsi.mukkala@keskisuomi.fi

Lisätiedot

Liisa Jurmu

liisa.jurmu@kuntaliitto.fi

050 479 6835

Hanna Menna

hanna.menna@hyvil.fi

050 448 5140

Mari Kuparinen

Mari.kuparinen@kuntaliitto.fi

044 371 9450

HYVIL

www.kuntaliitto.fi